

На основу члана 108. став 1, члана 119. став 1. тачка 1) и члана 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др.такони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021) и Упутства за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика ("Службени гласник РС", број 67/2022) од 17. јуна 2022. године, Школски одбор на седници одржаној дана 14.10.2022. године доноси:

**ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ
УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ
ОРГАНИЗУЈЕ ШАБАЧКА ГИМНАЗИЈА**

I Уводне одредбе

Члан 1.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Шабачке гимназије у Шапцу (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Правилник је донет на основу анализе потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада Школе, који се односе на просторне, техничке, временске и друге организационе услове, као што су: приступ и сигурност објекта Школе, сигурност простора око Школе, стање у унутрашњем простору Школе, као и специфичне услове и околности које су карактеристичне за Школу и њену околину, прописаних Упутством.

Члан 2.

Школа у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, остварује комуникацију са релевантним институцијама на националном и локалном нивоу (органи, организације, установе, тела и др.) у реализацији заједничких активности усмерених на обезбеђивање заштите и безбедности деце и ученика.

Средства за спровођење мера из члана 1. овог правилника обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Члан 3.

Овим правилником, обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност:

- у школској згради и школском дворишту;
- на путу између куће и Школе;

- ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Члан 4.

Одељенски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 5.

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступник (даље: родитељ) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Школа је у обавези да о свим мерама заштите и безбедности које предузима, на одговарајући начин (усмена информација, писмено обавештење, на огласној табли или званичној интернет страници установе и сл.) упознаје ученике, њихове родитеље, као и све запослене.

Члан 6.

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом.

Члан 7.

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, секретару Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 8 .

Директор Школе утврђује распоред дежурстава запослених.

Посебна обавеза директора је да повремено, без претходне најаве, а најмање 4 пута месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Члан 9.

Школа у циљу превенције предузима мере заштите од пожара, сарађује са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, израђује правила за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних околности и ситуација; успоставља сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу установи; успоставља сарадњу са надлежним службама ради постављања одговарајуће заштитне сигнализације на саобраћајницама на прилазу установи и утврђује правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност деце и ученика.

Члан 10.

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе - Правилника о безбедности и здрављу на раду, Правила о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

II Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 11.

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана главна улазна врата кроз која улазе наставници и ваннаставно особље као и улазна врата за ученике.

За откључавање врата овлашћени су домар, чистачице и директор.

Чистачица откључава главна улазна врата, улаз за ученике, а домар свакодневно проверава стање школских просторија и дворишта и о томе обавештава директора или секретара, пријављује надлежној служби кварове и оштећења на инсталацијама - опреми водоводне, канализационе, електричне мреже и котларнице и др, а у случају потребе предузима неопходне мере.

Члан 12.

Када се у Школи не изводи настава и друге активности, сва улазна врата на школској згради су закључана.

Члан 13.

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, улаз и излаз из школе, дежурства, односи са другим ученицима и запосленим и

друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у школи, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе одељенских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља за време боравка у школи, начин евидентирања уласка трећих лица у установу, могућности боравка у установи, односно непосредног учешћа родитеља ученика у активностима установе, кретање лица која долазе у школу, начин утврђивања идентитета лица која остварују родитељско право, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Заштита од болести и повреда

Члан 14.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

- 1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно-хигијенским прописима и мерама;
- 2) поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства;
- 3) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са лекаром и надлежним здравственим институцијама.

Члан 15.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

- 1) обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 3) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;

Члан 16 .

Школа је у обавези да на истакнутом месту за прву помоћ видно обележи где се налази комплет за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефоне хитне помоћи и надлежног дома здравља, као и начин поступања у ситуацији када је потребно ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду ученика - ко позива хитну помоћ и обавештава родитеља и по потреби надлежну инспекцију.

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаље га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 17.

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, плановима заштите од пожара, одлукама надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа и општим актом Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације мора дати сагласност на План заштите од пожара, Процене ризика од катастрофа, План заштите и спасавања.

Домар је у обавези полагања стручног испита из области заштите од пожара.

Члан 18

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 19

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 20

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Средства које служе одржавању хигијене као и дезинфекциона средства која нису у употреби држе се под кључем у посебно одређеној просторији предвиђеној за те намене.

Члан 21.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој области.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Члан 22.

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 17. до 22. овог правилника.

III Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 23.

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 24.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље).

Члан 25.

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељенске заједнице и родитељским састанцима.

IV Заштита и безбедност ван зграде школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа

Члан 26.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту. Посебно треба водити рачуна о томе да се у циљу заштите и безбедности превоз ученика, по правилу, не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима.

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија и наставе у природи

Члан 27.

Екскурзија и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије и наставе у природи.

Екскурзија и настава у природи се може изводити након добијене сагласности савета родитеља Школе.

Ради обезбеђивања веће сигурности ученика на екскурзији, директор може да одреди да поред наставника, односно одељењског старешине, екскурзију прати још највише један наставник који изводи наставу ученицима тог одељења.

Посебна пажња посвећује се делу припреме у коме се наставник са ученицима договора око правила понашања током извођења екскурзије. План дежурства ученика и наставника за време путовања је саставни део програма екскурзије.

Члан 28.

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије и наставе у природи, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Смештај ученика на екскурзији и извођење настави у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

За путовања дужа од једног дана, изабрана туристичка агенција дужна је да обезбеди лекара – пратиоца.

За путовања дужа од два дана неопходно је да родитељ достави податке о здравственом, физичком и психичком стању ученика, које издаје изабрани лекар/педијатар на основу здравственог картона.

Тајност података о здравственом, физичком и психичком стању ученика мора бити обезбеђена и о овоме се стара директор школе, одељењски старешина и лекар.

Заштита и безбедност ученика за време извођења практичне наставе и праксе

Члан 29.

Уколико Школа организује обављање практичне наставе и/или учења кроз рад у складу са планом и програмом наставе и учења у предузећу, установи или другој организацији (даље: предузећу), студијска путовања и такмичења, одласке у позоришта, посете музејима и реализацију других облика ваншколских активности, Школа ће утврдити безбедносне процедуре/правила за заштиту и безбедност за време остваривања образовно-васпитног рада ван установе

Уговором о времену, начину и условима за остваривање овог вида наставе ће потпуно и прецизно дефинисати сва права, обавезе и одговорности обеју уговорних страна, посебно оних које се односе на остваривање заштите и безбедности ученика, као што је начин правилног коришћења и надзор над употребом машина, апарата и других уређаја у реализацији наставе, као и алата, хемикалија и других наставних средстава; редовна провера исправности машина, апарата и других уређаја; употреба прописане заштитне опреме и др.

Директор Школе је одговоран за праћење извршења овог уговора.

Члан 30.

У циљу остваривања заштите и безбедности ученика за време извођења практичне наставе и праксе из члана 29. овог правилника, потребно је сачинити план и распоред рада ученика за целу годину, по полугодиштима, месецима, недељама и данима, за свако одељење или групу, посебно за сваки облик практичне наставе, по образовним профилима.

Такође, неопходно је одредити предметне наставнике који ће пратити рад ученика, обучити ученике за примену мера заштите на раду и упознати их са њиховим правима, обавезама и одговорностима везано за остваривање практичне наставе.

Акт из става 1. овог члана правилника доставља се предузећу .

Обавезе школе у заштити од дискриминације, злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања

Члан 31.

Школа је у обавези да планира превентивне и интервентне програме са циљем промене понашања код ученика.

У том циљу, Школа израђује и реализује годишње програме заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програма спречавања дискриминације у складу са Законом и правилником којим се уређује протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником којим се уређује поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности.

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба правила понашања у Школи, активности стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и других одговарајућих стручних органа.

Члан 32.

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа је у обавези да поступа у складу са актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи, а који заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за послове људских права.

Члан 33.

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља и одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим. Због повреде ове забране, против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 34.

У Школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

V Завршне одредбе

Члан 35.

Овај правилник донет је у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

Измене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

Члан 36.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује Шабачка гимназија, заведен под бројем дел.број 171 од 30.03.2018.године.

Члан 37.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ
ОДБОРА

Марина Вуковић Пантелић, проф.

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ

Јована Радојчин